

I

KAKADU

Cacatua

Emily sedela pri zadných dverách, na kuchynskom stole otvorený skicár, a čakala, čo sa stane.

Tiene na trávniku sa pomaly vytrácali, slnko stúpalo po letnej oblohe a zvonári v susednom kostole sa pripravovali na každotýždennú úlohu. V to augustové pondelkové ráno bolo všetko, ako má byť, iba Emily sa nevedela zbaviť pocitu prázdnoty a premýšľala, čím ju vyplniť.

Ocitla sa v slepej uličke, čakala na inšpiráciu, no ani druhá šálka čaju a kus citrónového koláča jej nepomohli sústrediť sa na prácu. Pri dreze stáli fľaštičky farebného atramentu, musela sa len rozhodnúť, ktorými farbami dotvorí papagája kakadu, čo nakreslila pri raňajkách.

Problém bol v tom, že vydavateľ trval na vernom zobrazení bez príkras a nadprirodzených prvkov, no vždy keď sa Emily naňho pozrela (jednoznačne šlo o samca s hrdým

chocholom na hlave), zmocnila sa jej neodbytná túžba použiť všetky farby dúhy. Rozum ju neposlúchal, ustavične kamsi odbiehal, predstavovala si, že vták mení farby ako chameleon, keď sa potrebuje ukryť pred niekým alebo niečím.

V hlave mala ešte jeden obrázok – dievčinka na vozíku s papagájom kakadu na pleci. Šepkala mu, nežne ho hladkala po brušku a pozerala sa, ako jej vtácie perie farbí prsty. Vždy keď Emily požiadali o nejakú kresbu, fantázia ju preniesla k ikonickému postavu Ofélie, ktorú pred mnohými rokmi vytvorila jej stará mama.

„*Cacatua*,“ vyslovila latinský rodový názov a pripísala ho pod konár, kde sedel papagáj. Hovorila pomaly, každú slabiku precítila, a zrazu si uvedomila, že už niekoľko dní nepovedala nič nahlas.

Na ilustrácie kývla, len aby mala rozptýlenie a nemyslela na to, že je sama. Naivne verila, že novým projektom zaplní časť dňa, keď nemá inú prácu ani kam ísť.

Z rádia sa ozvali zamatové tóny klarinetu zo symfonickej rozprávky *Peter a vlk*. Emily si hneď predstavila chlapca, ako beží v snehu, túži sa vrátiť domov, kde ho čaká mama s pečeným moriakom na stole a s darčekom pod stromčekom.

Prepáč, ospravedlnila sa v duchu papagájovi, vypla rádio, zatvorila skicár a odložila flaštičky s atramentom. *Asi ti je súdené byť obyčajný*.

Emily už roky tvorila ilustrácie, ktoré boli všetko, len nie obyčajné. Obrázky plné fantázie a hravosti vdychovali život neuveriteľným príbehom z pera starej mamy. No po jej smrti sa nevedela sústrediť na nič nové.

Zahľadela sa cez kuchyňu do vedľajšej izby, kde mala stará mama pracovňu. Jednu stenu zaberali police s desiatkami červených zápisníkov, obsahovali všetky nápady ku knihám,

čo napísala o Ofélii a jej káčerovi. Spolu desať, ani viac, ani menej. Lenže teraz si celý svet myslel, že existuje ďalšia, aj keď Emily vedela, že ju stará mama nemala kedy napísať.

Ako to mohla urobiť? pýtala sa v duchu Emily. Lekári tvrdili, že ešte má čas. Čas dokončiť prácu. Čas vyhľadať inú možnú liečbu.

Čas bojovať.

Stará mama ako jediná na svete ju chápala. Prežívala s ňou ťažké chvíle po smrti rodičov pri autonehode pred mnohými rokmi, bolesť spojenú s pomalým zotavovaním sa. Jediná stála pri Emily, keď ju kruto šikanovali deti, ktoré mali byť jej priateľmi.

Sľúbila, že bude vnučku ľúbiť a starať sa o ňu. No odteraz už slávna Catriona Robinsonová nemohla chrániť nikoho.

Vonku na záhradnom chodníku sa ozvali kroky, nakrátko stíchli, v otvore vo dverách sa objavila kôpka listov a vzápätí dopadla na rohožku. Bezpochyby ďalšie sústrastné listy plné smútku neznámych ľudí, pomyslela si Emily. Rukou napísané kondolencie od trúchliacich fanúšikov zdôrazňovali, aká bola stará mama úžasná a talentovaná. Každý pisateľ pridal osobné vyznanie, ako v ňom jej knihy prebudili predstavivosť.

Emily prešla do predizby, zohla sa po kôpku a začala ju triediť na listy, reklamné letáky, katalógy a účty, keď ju vyrušilo prenikavé zvonenie telefónu. Vzápätí sa zapol odkazovač.

„Emily, zlatko, tu je Charlie.“ Ženský hlas prekonal vzdialenosť z Londýna do Norfolku a Emily priam videla osobu na druhom konci linky vo veľkej, svetlej kancelárii na dvadsiatom druhom poschodí mrakodrapu s výhľadom na Temžu. „Prepáč, že stále kladiem tú istú otázku, ale správna rada na mňa nalieha, aby som vydala tlačové vyhlásenie o tom prekliatom rukopise.“ Nasledoval dlhý povzdych

a Emily zatvorila oči v očakávaní toho, čo tušila, že príde. „Si tam? Viem, nechceš o tom hovoriť, ale skôr či neskôr budeš nútená odpovedať na všetky otázky o Catrione a jej živote. Nemusíš to urobiť osobne, ale dlhuješ to fanúšikom...“

V izbe zavládlo ticho, lebo Emily vytiahla zástrčku zo zásuvky a šmarila ju na dlážku pokrytú kobercom. Pozrela na listy, čo zvierala v ruke, prešla do obývačky a všetky hodila do kozuba. Nato sa vrátila do predizby po veľkú kartónovú škatuľu, čo stála pri vchodových dverách. Boli v nej stovky zväčša neotvorených listov od čitateľov.

Nestojím o vás súcit, pomyslela si Emily, povyberala listy a urobila z nich štyri úhľadné kôpky pri kozube.

Ešte nikdy nepocítila túžbu ujsť, naopak, robila všetko, čo bolo v jej silách, aby zostala v bezpečí pokojného mestečka Wells-next-the-Sea na norfolskom pobreží, kde život plynul primerane pomalým tempom a okolitý svet ju zvyčajne nevyrušoval. To však platilo iba dovtedy, keď stará mama v rozhovore pre noviny naznačila, že možno existuje ešte jeden rukopis a čaká na objavenie. Len čo rozhovor vyšiel, vypuklo hotové šialenstvo, doma ustavične vyzvňal telefón, prichádzali e-maily, neznámi ľudia mávali mobilmi a pýtali sa Emily, či je to pravda. Presne pred takým chaosom ju stará mama chránila, kým žila. Lenže ona nemohla odpovedať, vtedy ani teraz, lebo sa starej mamy nespýtala na nedokončený príbeh. Zmocnil sa jej pocit, že sa nikdy nespýtala na nič dôležité, a teraz už bolo neskoro.

Na stene oproti police so zápisníkmi visel malý štvorcový obrázok dvoch modrých vtákov. Hoci sa odlišoval od ostatných obrazov v dome, Emily sa nikdy nespýtala, odkiaľ pochádza a prečo visí vedľa stola, pri ktorom stará mama vždy pracovala. Jednoducho predpokladala – s miernou arogan-

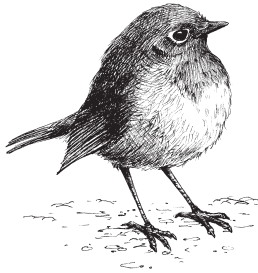
ciou typickou pre všetky deti –, že dospelí pred jej narodením nemali žiadnu minulosť. Teraz viac ako inokedy túžila porozprávať sa so starou mamou, objaviť, čo bolo.

Podišla k rímse nad kozubom a zahľadela sa na vystavené fotografie. Kiežby sa dal vrátiť čas, pomyslela si, aby dostala aspoň jednu odpoveď na všetky svoje otázky.

Roky za ňu rozhodovali iní, najprv lekári, potom stará mama. Vždy keď niečo potrebovala, mohla sa obrátiť na Catrionu, spoliehala sa, že rozhodne o všetkom, dovolila, aby stará mama prevzala zodpovednosť prakticky za všetky stránky jej života. Až keď sa Catriona rozhodla podstúpiť ďalšiu liečbu, bola Emily nútená priznať si, že je izolovaná a stala sa úplne závislou od svojej starej mamy.

Zahľadela sa na štyri kôpky listov a uvažovala, kam sa po dejú všetky tie slová, keď ich zapáli. Predstavovala si, že vyletia hore komínom až do neba, tam sa pomiešajú a vytvoria niečo nové, alebo ich chytí do zobáka papagáj kakadu letiaci okolo a ponad oceán odnesie chlapcovi, ktorý sníva o tom, že raz bude slávnym spisovateľom.

„Čo teraz?“ vzdychla Emily, klesla na kolená a obzrela sa na pracovný stôl, kde trónil starodávny písací stroj. Má dva desať rokov a za sebou nič okrem police plnej kníh. Čím je, kým vlastne je bez veľkej Catriony Robinsonovej?

ČERVIENKA

Erithacus rubecula

Keď sa pán Thomas priblížil, videl, že sa po dome niekto pohybuje. Zbadal siluetu postavy, rýchlo sa zohla a odstúpila od okna. Dom stál vedľa kostola na konci dlhého štrkového chodníka. Na nenápadnej ceduli stálo *Meadows Cottage* tým istým písmom ako na obálke, čo mal doručiť na žiadosť ženy, ktorej neprítomnosť pociťoval každé ráno, len čo sa zobudil.

Zoznámil ich jeho pes Max, odvtedy uplynul skoro rok. Pes krúžil okolo kôpky šatstva, spokojne krútil chvostom, jeho štekot sa ozýval v rannom vzduchu. Pán Thomas s Maxom chvíľu zápasil o koniec opaska, čo mal v zuboch, potom si čupol a vedľa šatstva, pokrčeného od psích labiek, objavil zlatú obrúčku spolovice zasypať pieskom. Pán Thomas sa obrátil v snahe nájsť majiteľa a zbadal ženu, bežala smerom k nemu, zadychčaná, usmiata, s mokrými vlasmi prilepenými na tvár. Mala na sebe len hodvábne kombiné, premočené do nitky

od plávania v mori. Ospravedlnila sa a smiala sa, čo si asi pomyslel, keď pri prechádzke so psom objavil kôpku oblečenia.

Predstavila sa ako Catriona a podala mu drobnú premrznutú ruku. Tú ruku neskôr držal veľa ráz, keď ráno čo ráno chodili s Maxom na prechádzku a Catriona sa potom vracala domov k vnučke, ktorú ešte nikdy nevidel. Až teraz sa mu naskytna príležitosť.

Sčasti mal chuť odísť a robiť to, čo vždy – prechádzka po pláži, potom šálka silnej čiernej kávy, croissant a noviny v neďalekej kaviarni a nakoniec návrat domov, kde ho čakala práca na vyvýšených záhonoch v záhrade za domom.

Súčasne si však uvedomoval, že by nebolo správne ignorovať želanie umierajúcej. Vybrala si ho, lebo vedel, že Emilin svet sa zakrátko obráti hore nohami.

Max sa mu obtrel o nohu a vtiahol ho nazad do prítomnosti. V záhrade panoval pokoj, okvetné lístky ešte driemali, včely sa vydali na oneskorené raňajky, na násade vidiel sa uvelebila červienka s červom v zobáčku.

Keď sa otvorili dvere, pes zaštekal a vtáčik ufrngol. Na prahu sa objavila mladá žena vo svetlozelenom tričku a džínsových šortkách. Tvár mala slabo opálenú okrem veľkej jazvy, čo sa jej ťahala pozdĺž sánky. Bola bosá, nechty na nohách mala nalakované lesklým červeným lakom a spod hustej ofiny naňho hľadeli orieškovohnedé oči.

Pána Thomasa ten pohľad znepokojoval. Nútil ho pozerať sa na ňu dlhšie, všimnúť si krivku pier, podobných ako mala jej stará matka, a nos posiaty pehami.

„Ste Emily?“ spýtal sa.

Namiesto odpovede prikývla, sklonila sa a poškrabkala psa za ušami, cez jazvu sa predral úsmev, keď ju Max odmenil obliznutím.

„Niečo pre vás mám,“ pokračoval a podával jej obálku, ktorú starostlivo strážil dlhých šesť týždňov. „Od vašej starej matky.“

Chvíľku sa na ňu pozerala, potom si ju vzala, zvrtila sa a gestom naznačila, aby ju nasledoval dovnútra.

Pes sa vytrhol pánovi aj s vôdzkou a poslušne cupkal za mladou ženou, ktorá zmizla v zadnej izbe. V domčeku bolo chladno, ako keby sa kamenné múry nechceli vzdať posledných pozostatkov noci. Naľavo malá obývačka, rovno úzke schodisko. V kúte ticho tikali kukučkové hodiny, pán Thomas sa musel zohnúť, aby nenarazil hlavou do trámu, keď vchádzal do kuchyne. Vôňa hrianky a kávy obrátila jeho pohľad na stôl pri zadných dverách, na ktorom stál prázdny tanier a šálka vedľa otvoreného skicára.

Emily stála pri porcelánovom dreze, pán Thomas sledoval, ako obracia obálku v prstoch, obzerá si ju z jednej aj z druhej strany. Zdvihla obálku k svetlu a vzápätí ju hodila do drezu – dopadla na pomaly sa rozpadávajúcu vežu z bublín a na rozmočenom papieri sa čoskoro objavili tmavé škvrny od atramentu.

„Aha, áno,“ ozval sa pán Thomas a zalovil vo vrecku roztrasenou rukou prezrádzajúcou, že pokoj iba predstiera. „Ešte toto.“ Vytiahol plniace pero s fľaškovo zeleným mramorovaním a zlatým vrchnákom. Emily si pero vzala, držala ho v dlani, odrazu vykričla, pästou udrela do drezu a zosunula sa na dlážku.

„Čo je vám?“ spýtal sa pán Thomas a ponáhlal sa k nej, no Emily sklonila hlavu v snahe zakryť slzy. „Veľmi ma to mrzí,“ pokračoval, vystrel k nej ruku a vzápätí ju zase odtiahol. „Viete, čo to znamená?“ Catriona mu nič nepovedala. Len ho poprosila, aby doručil list a pero.

Emily prikývla, potom pokrútila hlavou a ticho zastonala. Max k nej podišiel a položil jej labku na nohu. Pes zjavne chápal jej bolesť, lebo zakňučal, keď ho objala a zaborila mu tvár do chlpatého krku.

„Máte niekoho, kto by vám pomohol?“ spýtal sa pán Thomas a bezradne sa rozhlíadol po kuchyni. Očami presiel po bežných každodenných predmetoch, aké používajú všetci. Laptop, kávovar, kľúče zavesené na háčikoch na stene, dva páry gumených čižiem pri zadných dverách. Zarámovaná obálka detskej knihy, ktorú napísala jedna z najobľúbenejších anglických spisovateliek.

Emily ešte vždy sedela na dlážke, jednou rukou roztržito hladkala Maxovi uši, v druhej obracala pero.

Vtedy na pána Thomasa náhle doľahla farcha toho všetkého. Ako votrelec sa stal svedkom niečoho, čo nemal vidieť, rozrušilo ho to, hneval sa na seba, že sa nakoniec rozhodol prísť a zahrať sa na osud, hoci sa ho to vôbec netýkalo.

„Je mi to naozaj ľúto,“ zamrmľal, chytil Maxa za obojok a odtiahol ho od mladej ženy. „Ospravedlňujem sa, že som sem tak vtrhol. Nechcel som vám spôsobiť bolesť, len som dal sľub vašej starej matke a, nuž, mal som pocit, že ho musím splniť.“ Rozprával rýchlo ako vždy, keď bol nervózny, čo bolo ešte nápadnejšie v tichu, rušenom iba tikotom hodín a zvukom Maxových krokov, keď vychádzali von.

Venovala mu len letný pohľad, a až keď za sebou zatvoril dvere, uvedomil si, že za celý čas, kým hlúpo táral a prežíval šok z toho, čo doručil, Emily nepovedala ani slovo.

Katherine Slee
PRE EMILY

Z anglického originálu *For Emily*,
ktorý prvýkrát vydalo vydavateľstvo Orion Fiction,
značka Orion Publishing Group Ltd, Carmelite House,
50 Victoria Embankment, London EC4Y 0DZ,
An Hachette UK Company, v roku 2019,
preložila Alena Redlingerová
Verše prebásnila Jana Bálíková

Vydalo vydavateľstvo Lindeni
v spoločnosti Albatros Media Slovakia, s. r. o.,
so sídlom Mickiewiczova 9, Bratislava v roku 2020.

Číslo publikácie 2 183
Zodpovedná redaktorka Agáta Laczková
Technická redaktorka Jana Urbanová
Grafický návrh obálky Jozef Dobřík
Sadzba Alias Press, s. r. o., Bratislava
Tlač TISK CENTRUM, s. r. o., Moravany u Brna
Prvé slovenské vydanie

Cena uvedená výrobcom predstavuje nezáväznú
odporúčanú spotrebiteľskú cenu.

Objednávky kníh
www.albatrosmedia.sk / eshop@albatrosmedia.sk
tel.: 02/4445 2046

© Albatros Media Slovakia, s. r. o., 2020
Všetky práva sú vyhradené. Žiadna časť tejto publikácie sa
nesmie kopírovať a rozmnožovať za účelom rozširovania
v akejkoľvek forme alebo akýmkoľvek spôsobom bez
písomného súhlasu vydavateľa.